

РЕШЕНИЕ

№ 689

гр. София, 07.11.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД - СОФИЯ, 3-ТИ ТЪРГОВСКИ, в публично заседание на четиринадесети октомври през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Теодора Кръстева

Членове: Ивайло Младенов
Светлин Михайлов

при участието на секретаря Ирена М. ДЯ.а
като разгледа докладваното от Ивайло Младенов Въззивно търговско дело № 20221001000176 по описа за 2022 година

Производството е по чл. 258 и следващите от ГПК.

Образувано е по въззивна жалба на „Въгледобив Бобов дол“ЕООД (н), представлявано от синдика Б. Л. Б. срещу решение № 261570 от 7.12.2021 г., пост. по т.д.№ 795/2020 г. по описа на Софийския градски съд, VI т.о., 5 състав, с което са отхвърлени предявените от жалбоподателя иски с правно основание чл. 79, ал. 1 от ЗЗД и чл. 86, ал. 1 от ЗЗД, във връзка с чл. 99 от ЗЗД, съответно за сумата от 1 082 475.02 лв., представляваща непогасена главница по договор за прехвърляне на вземане, сключен на 8.03.2012 г. между „Сторко“ЕООД - като цедент и „Въгледобив Бобов дол“ЕООД като цесионер, и за сумата от **646 479.02 лв.** - законна лихва за забава, начислена върху главницата за периода от 22.04.2017 г. до 22.04.2020 г., както и за сумата от **473 506.56 лв.**, представляваща непогасена главница по договор за прехвърляне на вземания от 17.01.2012 г., сключен между „Топлофикация-Сливен“ЕАД като цедент и „Въгледобив Бобов дол“ ЕООД като цесионер, и за сумата от **35 639.44 лв.** - законна лихва за забава, начислена върху главницата за периода 22.04.2017 г. до 22.04.2020 г.

В жалбата се твърди, че в нарушение на съдопроизводствените правила

първоинстанционният съд не е дал възможност за събиране, по реда на чл.192 от ГПК, на допуснати от него доказателства, въпреки подадената молба от 30.09.2021 г. за предоставяне на нова възможност за това. Изложено е, че без тези доказателства, които не се намират в счетоводството на „Въгледобив Бобов дол“ЕООД (н) ищецът не е в състояние да докаже основателността на предявения иск.

Формулирано е искане за отмяна на обжалваното решение и за постановяване на друго, с което предявените искове да бъдат уважени.

Въззиваемият „Ню Партнерс“ЕООД не е изразил становище по въззивната жалба.

Съдът, като прецени доводите и възраженията на страните, във връзка с доказателствата по делото, съобразно чл. 235 от ГПК и с чл. 273 от ГПК, приема следното :

Въззивната жалба е подадена в процесуално-преклузивния срок по чл. 259, ал. 1 от ГПК, срещу валиден и допустим съдебен акт и от надлежно легитимирана страна с правен интерес от обжалването, поради което е процесуално допустима.

Безспорно е между страните по делото, а това се установява и от събраните доказателства, че с договор за цесия, сключен на 17.01.2012 г. „Топлофикация-Сливен“ЕАД като цедент е прехвърлило възмездно на цесионера по него „Въгледобив Бобов дол“ЕООД (н) вземанията си към „Ню Партнерс“ЕООД в общ размер от 509 146 лв., от които 473 506.56 лв. - главница и 35 639.44 лв. - лихва, срещу цена от 483 688.70 лв., ведно с всички привилегии, обезпечения и други принадлежности, съществуващи към датата на сключване на цесионния договор. В клаузата на чл. 4.2 цедентът „Топлофикация-Сливен“ЕАД се е задължил да уведоми писмено длъжника за извършеното прехвърляне, съгласно чл. 99, ал. 3 от ЗЗД в срок от три работни дни от сключването на договора, а в тази на чл. 6.1 страните са дефинирали консенсуалния характер на цесионния договор, като са уговорили, че прехвърленото с него вземане преминава в патримониума на цесионера, заедно с учредените обезпечения, привилегии, лихви и принадлежности с неговото сключване.

С цесионен договор, сключен на 8.03.2012 г. цедентът по него „Сторко“ЕООД е прехвърлил възмездно на „Въгледобив Бобов дол“ЕООД (н)

вземането си към ответника „Ню Партнерс“ЕООД в общ размер от 1 399 099.84 лв., от които 1 082 475.02 лв. - главница и 316 624.82 лв. - лихва, **произтичащо от договор за паричен заем от 5.08.2008 г.**, срещу продажна цена в размер на 1 329 144.85 лв. В аналогичната на предходния договор клауза на чл. 4.2 цедентът „Сторко“ЕООД се е задължил да съобщи на длъжника за извършеното прехвърляне в 3-дневен срок, а в тази на т. 6.1 е посочен непосредствения транслативен ефект на цесията по отношение на прехвърленото вземане, съобразно нейния консенсуален характер, необусловен от отлагателни или прекратителни модалитети.

Като писмени доказателства по делото в първоинстанционно производство са приети **две писма** на длъжника по цедираните вземания „Ню Партнерс“ЕООД, съдържащи негово искане за потвърждаване на задълженията му към цесионера „Въгледобив Бобов дол“ЕООД (н), съответно към 31.12.2017 г. и към същата дата на 2018 г. В двете писма е посочена една и съща сума на задълженията от 1 889 345.94 лв., произтичащи от договори за заем. Първото писмо е подписано от представител на длъжника „Ню Партнерс“ЕООД на 23.03.2018 г., а второто- на 20.09.2019 г.

Като писмено доказателство пред първата инстанция е прието представено по реда на чл. 192 от ГПК от трето неучастващо в производството по делото лице – „Топлофикация-Сливен“ЕАД – цедент по договора от 17.01.2012 г., уведомление по чл. 99, ал. 3 и 4 от ЗЗД на длъжника „Ню Партнерс“ЕООД за извършеното прехвърляне на вземанията по него. Уведомлението е връчено на представител на длъжника на 17.01.2012 г., което той е удостоверил със саморъчния си подпис.

По делото **не е представено** уведомление по чл. 99, ал. 3 от ЗЗД, изходящо от кредитора „Сторко“ЕООД за прехвърляне на вземанията към „Ню Партнерс“ЕООД с договора от 8.03.2012 г., въпреки неколнократното задължаване на третото лице да го представи по реда на чл. 192 от ГПК, включително и от въззивния съд.

В първоинстанционно производство е прието заключение на съдебно-счетоводна експертиза, която по същество е констатирала данните от събраните писмени доказателства, а именно, че вземанията на „Въгледобив Бобов дол“ЕООД (н), придобити с договор за цесия от 17.01.2012 г., сключен с цедента „Топлофикация - Сливен“ ЕАД, е в размер на 509 146,00 лева, в т.ч.:

главница - 473 506,56 лева и лихва - 35 639,44 лева, а вземането към същия длъжник, придобито от „Сторко“ЕООД с цесионен договор от 8.03.2012г., произтичащо от договор за паричен заем от 5.08.2008 г. е в общ размер от 1 399 099,84 лева, в т.ч. : главница - 1 082 475,02 лева и лихва - 316 624,82 лева, като сборът от сумите по двата договора възлиза на 1 908 245,84 лв. Според заключението, с представената по делото молба от **23.03.2018 г.** „Ню Партнерс“ЕООД е поискал потвърждение от „Въгледобив Бобов дол“ЕООД (н), че към 31.12.2017 г. задълженията му към него, произтичащи от договори за заем, възлизат на 1 889 345,94 лева, като на **24.03.2018 г. ищецът е потвърдил това свое вземане;** с молба от **20.05.2019 г.** „Ню партнерс“ЕООД е поискал кредиторът „Въгледобив Бобов дол“ ЕООД (н.), да потвърди същия размер на вземанията към 31.12.2018 г., което кредиторът е сторил, с подписа на гл. счетоводител, без дата на полагаането му.

При горните данни, въззивният съд намира следното :

Разпоредбата на чл. 99, ал. 3 и 4 от ЗЗД обуславя действието на цесията по отношение на длъжника по цедираното вземане и на третите лица, от нейното съобщаване на длъжника от **стария кредитор - цедента**. В съдебната практика последователно се приема, че съобщаването може да бъде извършено и с исковата молба, с която цесионерът предявява иск за събиране на прехвърленото вземане срещу длъжника, ако с нея е представено съставеното от цедента съобщение, и то бъде връчено на ответника, като приложение към нея, или когато бъде представено от цедента в течение на производството по реда на чл. 192 от ГПК, когато доказателственото искане за това е своевременно направено. В тези случаи съдът е длъжен да съобрази настъпването на този факт от значение за спорното право след предявяване на иска, на основание чл. 235, ал. 3 от ГПК (в този смисъл е казуалната практика на ВКС, формирана по реда на чл. 290 от ГПК - решение № 123/24.06.2009 г. по т. д. № 12/2009 г. на II т. о. и решение № 3/16.04.2014 г. по т. д. № 1711/2013 г. на I т. о.). Надлежно съобщаване на цесията на длъжника може да бъде осъществено ***и от цесионера, но само ако той е упълномощен за това от цедента***, включително и когато такова едностранно овластително волеизявление се съдържа в самия цесионен договор, като в този случай, цесионерът действа като пълномощник на цедента. В случая, „Топлофикация-Сливен“ЕАД е представило по реда на чл. 192 от ГПК, съобщение по чл. 99, ал. 3 от ЗЗД за прехвърляне на вземанията

на „Въгледобив Бобов дол“ЕООД (н), извършено с договора от 17.01.2012 г., **както и доказателство за връчването му на длъжника на същата дата.**

Ето защо следва да се приеме, че правните последици на прехвърлянето на това вземане са настъпили по отношение на длъжника „Ню Партнерс“ЕООД, което обуславя материалноправната му легитимация по предявения иск. Доказателства за съобщаване от стария кредитор „Сторко“ЕООД на прехвърлянето на вземанията в общ размер от 1 399 099,84 лева не са представени по делото, от което следва, че то не е породило действие за длъжника „Ню Партнерс“ЕООД, а оттам и неоснователност на иска за заплащането му. Същевременно в цесионните договори изрично е уговорено задължение на цедента да уведоми длъжника за прехвърлянето и те не съдържат негово овластително волеизявление за упълномощаване на цесионера сам да извърши уведомяването като негов пълномощник, поради което не би могло да се приеме, че по отношение на договора 8.03.2012 г. такава е надлежно извършено с исковата молба.

Основателно е възражението на въззиваемия „Ню Партнерс“ЕООД за погасяване по давност на иска за вземането от 509 146 лева, придобито от „Въгледобив Бобов дол“ЕООД (н) с цесионния договор от 17.01.2012 г., сключен с „Топлофикация-Сливен“ЕАД, своевременно заявено с отговора на исковата молба. Според чл. 114, ал. 1 от ЗЗД, давността започва да тече от деня, в който вземането е станало изискуемо, а съгласно ал. 2, ако е уговорено, че вземането става изискуемо след покана, давността започва да тече от деня, в който задължението е **възникнало**. Задължението за връщане на заетата сума обичайно се уговаря като срочно, в която хипотеза длъжникът изпада в забава с изтичане на срока за изпълнение, при условията на чл. 84, ал. 1 от ЗЗД. В този случай давността тече от изтичане на срока за изпълнение. Срокът не е задължителен реквизит от договора за заем, тъй като по аргумент от чл. 240, ал. 3 от ЗЗД, задължението за връщане на заетата сума, ведно с възнаградителната лихва, ако такава е уговорена, може да възникне и като безсрочно, като в този случай, длъжникът изпада в забава с изтичането на относително определен едномесечен срок от датата на поканата. В този случай давността започва да тече, съобразно чл. 114, ал. 2 от ЗЗД.

По делото не са представени договорите за заем, от които произтичат

прехвърлените с двата цесионни договора вземания, с оглед установяване датата на настъпване на изискуемостта на задължението, а оттам и на началния момент на течение на погасителната давност. Прехвърлянето на вземането не прекъсва давността - тя се прекъсва при условията на някоя от хипотезите на чл. 116 от ЗЗД, в частност, *с признаване* на вземането от длъжника, по смисъла на б. „а“ от същия член. В случая са налице две последователни *признания на вземанията* на цесионера „Въгледобив Бобов дол“ ЕООД (н) от страна на длъжника „Ню Партнерс“ ЕООД, съответно от 23.03.2018 г. и от 20.09.2019 г., когато са съставени двете писма на длъжника до кредитора за потвърждаване размера на задълженията, съответно към 31.12.2017 г. и към 31.12.2018 г. Признанието на вземането от длъжника поражда правните последици на прекъсване на давността по чл. 117 от ЗЗД – заличаване на изтеклата давност и начало на течението на нова давност, само когато към момента, когато е направено, *давностният срок не е изтекъл*. След като се позовава на перемпторния ефект на прекъсването на давността по чл. 116, б. „а“ от ЗЗД, настъпил с признанието на вземанията от длъжника, обективизирано в двете писма, ищецът следва да установи при условията на пълно и главно доказване, за което носи доказателствената тежест, *модалитетите на договора за заем*, от който произтича цедираното вземане, а именно, че с оглед настъпване изискуемостта на задължението за връщане на заетата сума, към датите на тяхното съставяне давностният срок не е изтекъл. По делото не са представени договорите за заем, от които произтичат прехвърлените с двата цесионни договора вземания, с оглед установяване *надежда на задължението за връщане* на заетите суми, като начало на течение на давностния срок. Ето защо следва да се приложи разпоредбата на чл. 114, ал. 2 от ЗЗД, според която, ако е уговорено, че вземането става изискуемо след покана, давността започва да тече от деня, в който задължението е възникнало. От това следва, че давността, започнала да тече от датата на възникване на цедираните вземания, съответно 5.08.2008 г. и 1.11.2010 г. *е изтекла преди признаването на вземанията* от длъжника със споменатите две писма, поради което обективизираното в тях признание на задълженията не е породило правните последици на чл. 117 от ЗЗД.

По горните съображения, обжалваното решение, с което исковете са отхвърлени, следва да бъде потвърдено.

Воден от изложените мотиви, Софийският апелативен съд,

търговско отделение, 3 състав

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение № 261570 от 7.12.2021 г., пост. по т.д.№ 795/2020 г. на Софийския градски съд, VI т.о., 5 състав.

ОСЪЖДА „Въгледобив Бобов дол”ЕООД (н), с ЕИК 113568954, да заплати по сметката на Софийския апелативен съд държавна такса в размер на 31 119.62 лв., платима от масата на несъстоятелността.

РЕШЕНИЕТО може да се обжалва с касационна жалба пред Върховния касационен съд в едномесечен срок от съобщаването му на страните чрез връчване на препис от него, при наличие на предпоставките по чл. 280, ал. 1 и 2 от ГПК.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____